

ROSA-KONFERENCE OM PSYKE OG NATUR, KULTUR OG ÅND

På en solrig 24. juni 2021 lykkedes det, efter et par Covid-udskydelser, at samles til en RoSa-konference med fokus på natur, kultur og ånd – dimensioner med betydning for mennesker i almindelighed og i høj grad også for personlige recoveryprocesser. 100 deltagere, professionelle på tværs af sektorer, var mødt op på Musholm i Korsør for at blive klogere på disse meningsdimensioner, som, på trods af at de ikke fylder i vores funktionsbeskrivelser, kan være vigtige at være opmærksomme på, når det handler om at understøtte mål om gode og meningsfulde liv.

I samtaler med mennesker på botilbud gennem satspuljeprojektet RoSa var det blevet tydeligt, hvor stor betydning almenmenneskelige områder som natur, kultur og ånd kan

have for menneskers oplevelse af mening og forbundethed til verden. Her kan der være ressourcer, som nogle gange forløses – f.eks. i kreativitet og på ture i naturen – men som desværre også kan forblive uforløste. Særligt i forhold til åndelige/religiøse emner kan der være en berøringsangst hos professionelle på tværs af sektorer.

På RoSa's recoverykonference i september 2020 kom recoveryekspert Lisa Korsbek omkring risikoen for, at vi glemmer at tale om og fokusere på det almenmenneskelige, når vi møder mennesker i hjælpesystemer med store psykiske vanskeligheder. På denne konferencedag trak oplægsholderne til gengæld de almenmenneskelige temaer natur, kultur og ånd frem i lyset og satte dem i relation til det professionelle hjælpearbejde.

Peermedarbejder Michelle S. Feikens på scenen på Musholm

Peermedarbejder **Michelle S. Feikens**

Peermedarbejder i Psykiatrien Vest Michelle S. Feikens lagde fra land med en personlig fortælling om betydningen af kunst og natur i hendes recoveryproces, og kom også ind på, at det er dimensioner, hun har taget med ind i sit peerarbejde i psykiatrien. Hun fremhævede undervejs et helt særligt egetræ, der havde været et trygt tilflugtssted i en natur, der hverken stiller krav eller bedømmer. Musik og tegnekunst blev for Michelle kreative kanaler til at opleve forbundethed. Her kunne svære indtryk bearbejdes og blive til personlige udtryk.

Filosof **Anders Dræby**

Filosof og eksistentiel terapeut Anders Dræby leverede med sit oplæg et ånds- og idéhistorisk fugleperspektiv på natur, kultur og ånd. Han beskrev, hvordan mennesker i forskellige epoker har forholdt sig til natur, kultur og ånd fra en oprindelig naturåndelighed over de civilisationer, som blev resultatet af de store religioners fremkomst, og frem til det, han betegner som den teknologiske tidsalder, hvor mennesket sætter sig selv i centrum og får et mere instrumentelt forhold til tilværelsen. Bagsiden af vores materielle fremskridt beskriver han som en tiltagende splittelse i vores forhold til natur, kultur og ånd, som resulterer i en længsel efter forbundethed. Træet gik igen fra forrige oplæg – her som symbol på menneskelivet, hvor vi har brug for rødder at stå fast med (i naturen) og en krone, der rækker op mod lyset (det åndelige).

"Maskinist" **Søren Dixen**

Søren Dixen har som peermedarbejder og udviklingskonsulent i Region Hovedstadens Psykiatri været optaget af kreativitetens betydning for recoveryprocesser, og han kom i sit oplæg ind på en række sammenfald mellem den kreative proces og recoveryprocesser. Derudover var der en række referencer til Sørenns egen recoveryproces og til det kreative værested og værksted "Maskine Maskine Amager", som Søren har været idémand bag, ligesom han er formand for den frivillige

forening, der driver stedet. "Maskinisten" Søren leverede et klart budskab om, at der er brug for at skabe mere rum for kreativitet i psykiatrien. Han kunne til gengæld tage fra Musholm med en invitation fra salen til at besøge de kreative værksteder på Oringe i Vordingborg. Og i tråd med de to foregående oplæg (egetræet og det symboliske livets træ) havde Søren en afsluttende pointe om, at der er behov for i højere grad at se mennesket som en 'organisk helhed'.

Før frokostpausen gav naturvejleder, forsker og stifter af firmaet ViNatur Simon Høegmark en instruktion i, hvordan deltagerne på en gåtur til stranden i frokostpausen kunne øve sig i tilstedeværelse i naturen og mærke dens helende kræfter. I sit oplæg tog Simon deltagerne med tilbage i evolutionshistorien, til sin egen livskrise og erfaringer med naturens helbredende egenskaber, til hans etablering af naturterapiforløb for mænd under overskriften 'Vildmandskurser', ligesom vi hørte om Simons og andre forskeres viden om, hvordan og hvorfor det at være i naturen kan bidrage til at styrke trivsel og livskvalitet.

Naturvejleder **Simon Høegmark**

Sygehuspræst **Thomas Gudberg**

Dagens sidste oplægsholder, sygehuspræst Thomas Gudberg, talte, på baggrund af sine mange samtaler om åndelige/religiøse spørgsmål med patienter i psykiatrien, om åndsdimensionens betydning for mennesker med psykiske lidelser og dens plads i et overvejende naturvidenskabeligt behandlingssystem. Ifølge sygehuspræsten har vi alle et åndeligt instinkt, og selv om det kan være svært at få hold på, mener han, at patienters åndelige erfaringer og forestillinger skal tages seriøst. Hvis professionelle overkommer berøringsangsten, lytter og spørger nysgerrigt ind til patienters åndelige erfaringer, kan det give en anden oplevelse af, at de bliver mødt, det kan give styrkede patientfortællinger og understøtte mere bæredygtige selvforhold.

Efter et vitamintilskud af inspirationsoplæg om psyke og natur, kultur og ånd forlod deltagerne Musholm. Forhåbentlig omsættes inspirationen til næring i samarbejdsrelationer, så de kan være med til at styrke forbundetheden til verden hos mennesker i recoveryprocesser, som, for nu at blive i træmetaforikken, har brug for meningsdimensionen for at styrke deres rodnet og lade deres kroner strække sig mod lyset.